

Uchwała Nr
Rady Powiatu Wołomińskiego
z dnia 2013 r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2013-2015 dla Powiatu Wołomińskiego”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) w związku z art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) Rada Powiatu Wołomińskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2013-2015 dla Powiatu Wołomińskiego”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Wołomińskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY

Maciej Sota

ZASTĘPCA DYREKTORA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
Wołomińskie

Agnieszka Zędzian

Uzasadnienie:

Zgodnie z art. 35 a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

1. rehabilitacji społecznej,
2. rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
3. przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

„Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2013-2015 dla Powiatu Wołomińskiego” został opracowany w oparciu o dane przekazane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe, wydziały merytoryczne urzędów gmin i Starostwa Powiatowego.

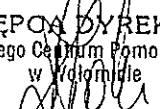
W Programie określono misję oraz główne obszary strategiczne. Dla każdego obszaru zostały opracowane cele strategiczne i ustalone zadania, efekty, źródła finansowania, realizatorzy.

Do najważniejszych obszarów problemowych zaliczono:

- 1) umożliwienie osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom dostępu do jak najpełniejszej informacji o prawach i uprawnieniach;
- 2) ułatwienie dostępu do pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, zawodowym i społecznym;
- 3) umożliwienie udziału w życiu kulturalnym, sportowym, rekreacyjnym, edukacyjnym i zawodowym;
- 4) dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób z obniżoną funkcjonalnością;
- 5) wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych na rynku pracy i przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej;
- 6) wypracowanie współpracy pomiędzy instytucjami, urzędami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze problemów osób niepełnosprawnych
- 7) przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych do pełnego udziału w życiu publicznym i przestrzeni publicznej;
- 8) prowadzenie działań zmierzających do integracji społecznej.

Program wyznacza główne kierunki działań w zakresie polityki społecznej Powiatu, mające służyć podnoszeniu jakości życia osób niepełnosprawnych, które ze względu na szczególną sytuację życiową, zdrowotną, społeczną i zawodową nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, społecznym, publicznym i zawodowym.

Działania zapisane w Programie zmierzają do aktywizacji środowiska osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym, kulturalnym, sportowym, edukacyjnym w zakresie przysługujących im praw, eliminacji zjawiska wykluczenia osób niepełnosprawnych, które może być przyczyną ich społecznej eliminacji i marginalizacji.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Wołominie

Agata Zedzian

RADCA PRAWNY

Maciej Sota

RAPORT PODSUMOWUJĄCY KONSULTACJE SPOŁECZNE

PRZEDMIOT KONSULTACJI:

- Projekt uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2013-2015 dla Powiatu Wołomińskiego”.

CEL KONSULTACJI:

- Pozyskanie uwag, propozycji, opinii do projektu uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie: przyjęcia „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2013-2015 dla Powiatu Wołomińskiego”
- Włączenie w proces decyzyjny jak największej liczby uczestników.

PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W KONSULTACJE:

- zaproszenie do udziału w konsultacjach skierowano do mieszkańców Powiatu Wołomińskiego oraz organizacji pozarządowych działających na terenie Powiatu Wołomińskiego,
- radni Powiatu Wołomińskiego,
- gminy Powiatu Wołomińskiego,
- Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych,
- Zespół doradczo-inicjatywny ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

PRZEBIEG KONSULTACJI:

- 14 lutego 2013 r. zamieszczenie ogłoszenia w sprawie konsultacji oraz projektu dokumentu poddanego konsultacjom w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa www.bip.powiat-wolominski.pl zakładka KONSULTACJE SPOŁECZNE, na stronie internetowej Powiatu www.powiat-wolominski.pl baner NGO, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie www.pcprwołomin.pl oraz na tablicach ogłoszeń w Starostwie i PCPR,
- 14 lutego 2013 r. przekazanie dokumentu podlegającego konsultacjom podmiotom zaangażowanym w konsultacje,
- do 28 lutego 2013 r. ostateczny termin zgłaszania uwag do projektu dokumentu poddanego konsultacjom,
- do 4 marca 2013 r. analiza zgłoszonych uwag / propozycji / wniosków,
- 4 marca 2013 r. konsultacje projektu dokumentu w ramach Zespołu o charakterze doradczym i inicjatywnym ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

WYKORZYSTANE FORMY KONSULTACJI:

- publikacja na stronach internetowych www.powiat-wolominski.pl baner NGO, www.pccprwolomin.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa www.bip.powiat-wolominski.pl zakładka KONSULTACJE SPOŁECZNE informacji o przystąpieniu do konsultacji zawierającej zaproszenie do udziału w konsultacjach, informacje zawarte w uchwale Zarządu Powiatu, udostępnienie dokumentu poddanego konsultacjom,
- przekazanie informacji o planowanych konsultacjach radnym Powiatu Wołomińskiego,
- listy mailingowe do zainteresowanych podmiotów (129 organizacji pozarządowych działających na terenie Powiatu Wołomińskiego),
- przekazanie informacji o konsultacjach Powiatowej Radzie Społecznej ds. Osób Niepełnosprawnych,
- konsultacje z gminami Powiatu Wołomińskiego,
- konsultacje w ramach Zespołu doradczo-inicjatywnego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

ZGŁOSZONE GŁÓWNE UWAGI / POSTULATY / OPINIE / PYTANIA / WYNIKI BADAŃ:

W wymaganym terminie konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Powiatu Wołomińskiego w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2013-2015 dla Powiatu Wołomińskiego”, do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie, nie wpłynęły, w zaproponowanych formach komunikacji, żadne uwagi, postulaty, opinie, pytania, propozycje, wyniki badań oraz inne formy, które sugerowałyby zmiany w konsultowanym dokumencie.

ROZSTRZYGNĘCIA LUB REKOMENDOWANE KIERUNKI DZIAŁAŃ / KWESTIE WYMAGAJĄCE DALSZYCH UZGODNIENIŃ, OBSZARY W KTÓRYCH NIE OSIĄGNIĘTO KONSENSUSU:

Zespół o charakterze doradczym i inicjatywnym ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi na posiedzeniu w dniu 4 marca 2013 r. pozytywnie zaopiniował projekt „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2013-2015 dla Powiatu Wołomińskiego

Przewodniczący Zespołu Koordynującego ds. opracowania koncepcji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2013-2015 dla Powiatu Wołomińskiego, powołanego przez Zarząd Powiatu Wołomińskiego Uchwałą nr IV-11/2013 z dnia 29 stycznia 2013 r. wnosi o przedstawienie dokumentu Radzie Powiatu w opracowanym brzmieniu, w celu przyjęcia go do realizacji.

Sporządziła:

ZASTĘPCA DYREKTORA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Wołominie
Agata Zedzian
Agata Zedzian

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Powiatu Wołomińskiego
z dnia2013 roku

Spis treści

WPROWADZENIE	3
I. DIAGNOZA STANU WYJŚCIOWEGO	5
1. Osoby niepełnosprawne - opis problemu	5
2. System instytucjonalnej pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych	10
3. Sytuacja na rynku pracy osób niepełnosprawnych	12
II. MISJA I CELE PROGRAMU	13
1. <u>Cel strategiczny nr 1:</u> Zorganizowanie systemu informacji o uprawnieniach, usługach i świadczeniach dla osób niepełnosprawnych, możliwościach pracy, edukacji, leczenia i rehabilitacji, transportu, turystyki i wypoczynku oraz pomocy prawnej.....	15
2. <u>Cel strategiczny nr 2:</u> Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w zakresie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji i turystyki.....	16
3. <u>Cel strategiczny nr 3:</u> Stworzenie warunków równego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej i rehabilitacji oraz działań profilaktycznych.....	17
4. <u>Cel strategiczny nr 4:</u> Stworzenie systemu wspierania aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.....	18
5. <u>Cel strategiczny nr 5:</u> Zorganizowanie systemu działań opiekuńczych i terapeutycznych wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny.....	20
6. <u>Cel strategiczny nr 6:</u> Tworzenie warunków do zachowania samodzielności i niezależności osób niepełnosprawnych przez zniesienie barier architektonicznych, technicznych i transportowych w przestrzeni publicznej.....	21
7. <u>Cel strategiczny nr 7:</u> Zapobieganie społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie wsparcia finansowego, pomocy specjalistycznej, psychologicznej, prawnej, mieszkaniowej.....	22
8. <u>Cel strategiczny nr 8:</u> Podniesienie standardu świadczonych usług przez instytucje, organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych.....	23
III. PODSTAWA REALIZACJI PROGRAMU	24
1. Źródła finansowania Programu.....	24
2. Adresaci Programu.....	24
3. Mierniki efektywności.....	25
4. Zasady wdrażania i sposób monitorowania Programu.....	26
5. Podstawowe akty prawne umożliwiające realizację celów programowych.....	27
IV. HARMONOGRAM POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ	28

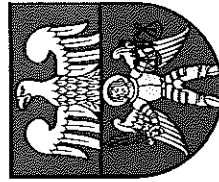
POWIATOWY PROGRAM

DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB

NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2013 – 2015

DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO

WOŁOMIŃ 2013 r.

ZASTĘPCY DYREKTORA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
wołomiński
Agata Żelazian

WPROWADZENIE

Podstawą do opracowania „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych”, zwanego dalej Programem, jest art. 35a ust.1, pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

Podstawowym aktem regulującym w naszym kraju prawa osób niepełnosprawnych jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku.

W art. 32 określa ona fundamentalne prawo każdego obywatela do równego traktowania, a także zakaz dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyn. W art. 69 nakłada na władze publiczne obowiązek udzielania osobom niepełnosprawnym pomocy w zabezpieczeniu ich egzystencji, przysposobieniu do pracy w drodze przeszkolenia zawodowego, pomocy w zakresie komunikacji społecznej, pozwalającej im żyć w społeczeństwie.

Dokumentem chroniącym interesy tej grupy osób oraz określającym ich prawa i uprawnienia jest **Karta Praw Osób Niepełnosprawnych** uchwalona przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 1 sierpnia 1997 r. (M.P. nr 50 poz. 475), w szczególności do:

1. dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
2. dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny,
3. dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną, nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolenia specjalnego lub edukacji indywidualnej, pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych,
4. pracy na otwartym rynku pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz do korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga - prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych,
5. zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym,
6. życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym:
 - a) dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej,
 - b) swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu, dostępu do informacji;

3

7. możliwości komunikacji międzykulturowej;
8. posiadania samorządnej reprezentacji swego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych,
9. pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

Powyższe prawa wynikają z Konstytucji, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych, Konwencji Praw Dziecka, Standardowych Zasad Wyřównywania Szans Osób Niepełnosprawnych, aktów prawa międzynarodowego i wewnętrznego, dlatego też Sejm „wzywa” w uchwale z dnia 1 sierpnia 1997 roku Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oraz władze samorządowe do podjęcia działań ukierunkowanych na urzeczywistnienie tych praw.

Niepełnosprawność jest stanem niejednorodnym dotyczącym osób w każdym wieku, obejmującym wiele ograniczeń funkcjonalnych i mającym wpływ na jakość życia społeczeństwa. W XXI wieku niepełnosprawność jest coraz częściej postrzegana przez pryzmat praw człowieka, a nie wyłącznie pomocy społecznej. W ten sposób dokonuje się zmiana stosunku społeczeństwa do kwestii osób niepełnosprawnych.

Udział Polaki na arenie międzynarodowej, a szczególnie uczestnictwo w Unii Europejskiej, przynosi obowiązek wprowadzenia zmian w przepisach prawnych, między innymi w sprawach organizowania życia społecznego i gospodarczego, a także zmianę w świadomości społecznej w sferze problematyki dotyczącej niepełnosprawności. W wielu kręgach następuje nawet zmiana w nazewnictwie, gdzie słowo „niepełnosprawność” zamieniane jest na „dysfunkcja”. Osoby niepełnosprawne, czy też osoby z dysfunkcjami stanowią grupę bardzo zróżnicowaną pod względem stopnia i rodzaju niepełnosprawności, wieku, wykształcenia, sytuacji na rynku pracy i innych cech społeczno-demograficznych. Także różnicowanie powoduje konieczność stwarzania systemowego podejścia w rozwiązywaniu stawianych potrzeb, często indywidualnego podejścia do tych osób. Z danych statystycznych, analiz i badań wynika, że osoby niepełnosprawne są słabiej wykształcone, przejawiają mniejszą aktywność zawodową, co w konsekwencji prowadzi często do zaliczania ich do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem. Niepełnosprawność wynika z różnych przyczyn, najczęściej jest skutkiem urazów i chorób przewlekłych, nazywanych często cywilizacyjnymi, ale także coraz częściej jest wynikiem chorób genetycznych i wrodzonych.

Cała sytuacja życiowa osób niepełnosprawnych i ich rodzin powoduje narastanie wielu problemów i ograniczeń nie tylko funkcjonalnych ale także mentalnych w samych tych osobach i ich najbliższym otoczeniu, charakteryzujących się postawą wycofania z aktywności społecznej i zawodowej. Partycypacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych jest stale zbyt niska ze względu na potrzebę pomocy innych osób. Dlatego też osoby niepełnosprawne i ich rodziny wymagają szczególnego zainteresowania, różnych form wsparcia i opieki. Prowadzenie działań skierowanych do osób niepełnosprawnych i ich rodzin

4

jest powinnością państwa i samorządu oraz warunkiem wspomagającym zwiększenie aktywności tej grupy społecznej. Wszelkie przedsięwzięcia mające na celu rehabilitację społeczną i zawodową oraz przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych są czynnikiem w poprawie warunków życia i aktywności. Biorąc pod uwagę powyższe informacje, Program nie jest tylko wypełnieniem ustawowego zobowiązania, ale próbą wypracowania długofalowych kierunków działań prowadzących do zbudowania efektywnego systemu lokalnej polityki na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin, którego celem będzie zapewnienie możliwości pełnego i równoprawnego uczestnictwa osób z różnego rodzaju dysfunkcjami w życiu społecznym oraz podniesienia świadomości społecznej mieszkańców powiatu.

I. DIAGNOZA STANU WYJŚCIOWEGO

1. Osoby niepełnosprawne – opis problemu

Dokładna liczba osób niepełnosprawnych w Polsce nie jest znana. Szacuje się, że około 12% społeczeństwa stanowią osoby niepełnosprawne. W powiecie wołomińskim mieszka ponad 230 tys. osób, a zatem w tym przypadku jest to około 28 tys. osób niepełnosprawnych. Z danych GUS wynika, że około 53% ogółu niepełnosprawnych stanowią kobiety. Brak jest natomiast aktualnych danych uwzględniających powiat wołomiński, a co za tym idzie miarodajnych statystyk dotyczących naszego regionu. Uzyskane informacje, pochodzące z opracowań instytucji pomocy społecznej, pozwalają jedynie na szacunkową analizę sytuacji niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Koniecznym jest zatem przeprowadzenie w regionie badań na temat osób niepełnosprawnych, zasobów instytucjonalnych oraz problemów i oczekiwań osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Dokładne rozzeznanie zagadnień związanych z niepełnosprawnością pozwoli na wypracowanie działań w powiecie, zmierzających w kierunku pełnego zaspokojenia rzeczywistych potrzeb osób niepełnosprawnych przy jednoczesnym, maksymalnym wykorzystaniu już istniejących zasobów.

Analizując dane dotyczące głównych przyczyn powstawania niepełnosprawności należy stwierdzić, że około 62% ogółu dorosłych niepełnosprawnych nie może w pełni realizować ról społecznych i zawodowych z powodu chorób przewlekłych.

W związku z tym opracowano stosowną politykę na rzecz osób niepełnosprawnych na szczeblu rządowym, wyznaczoną do realizacji przede wszystkim przez powiaty, które realizują zadania na rzecz osób niepełnosprawnych nałożone ustawami:

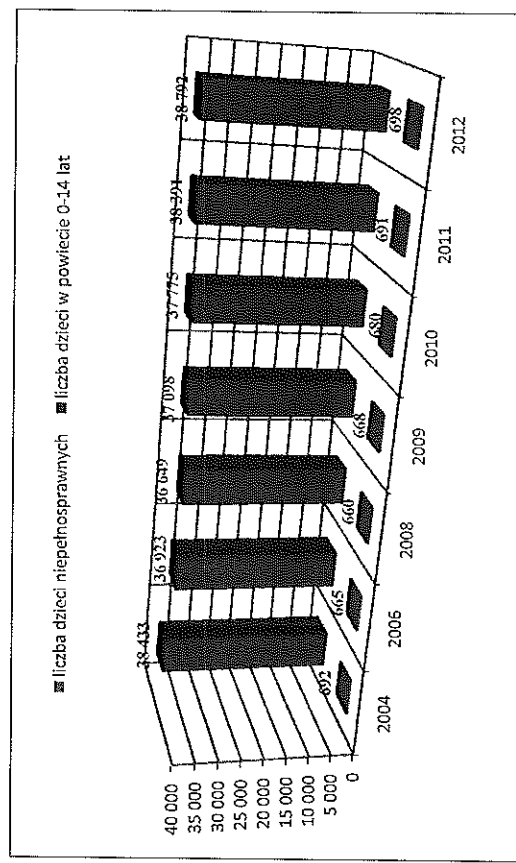
1. Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
2. Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Tabela 1. Dane dotyczące osób niepełnosprawnych w powiecie wołomińskim wg GUS w latach 2004 – 2012

	lata										
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012		
liczba dzieci w powiecie w wieku 0-14 lat – wg GUS	38 443	37 256	36 923	36 124	36 649	37 098	37 775	38 391	38 792		
wskaźnik częstości niepełnosprawności orzeczonej wśród dzieci w wieku 0-14 lat w Polsce – wg GUS	1,7831%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%	1,8%		
liczba osób w wieku 15 lat i więcej w powiecie – wg GUS	155 670	160 815	162 978	165 456	168 017	170 934	173 602	176 500	177 839		
wskaźnik częstości niepełnosprawności w powiecie orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat – wg GUS	8,4743%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%		
liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych i osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu, wyliczona jako średnia z trzech ostatnich miesięcy według stanu na koniec miesiąca na podstawie danych GUS	217	204	195	242	172	192	232	268	292		

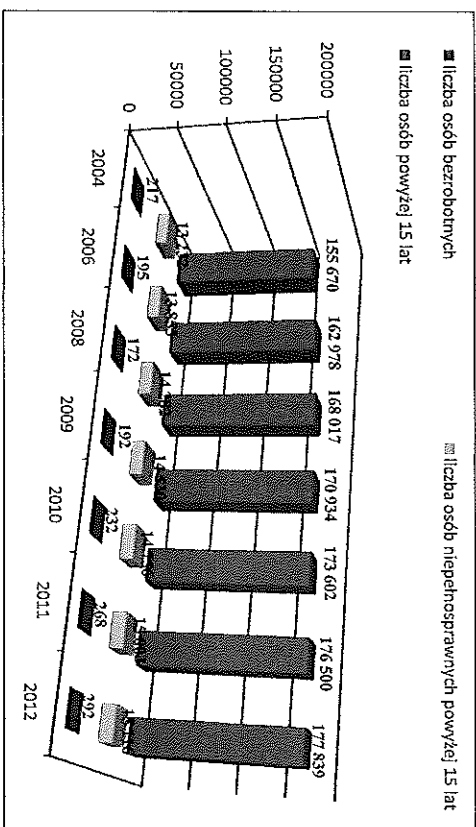
Źródło: pisma Prezesa Zarządu PFRON do kierowane do Starosty Powiatu Wołomińskiego i załączniki zawierające dane zastosowane do obliczeń wysokości środków Funduszu dla Powiatu

Wykres 1. Liczba dzieci w powiecie w wieku 0-14 lat – wg GUS oraz liczba dzieci niepełnosprawnych w powiecie obliczona wg wskaźnika częstości niepełnosprawności orzeczonej wśród dzieci w wieku 0-14 lat w Polsce wg GUS

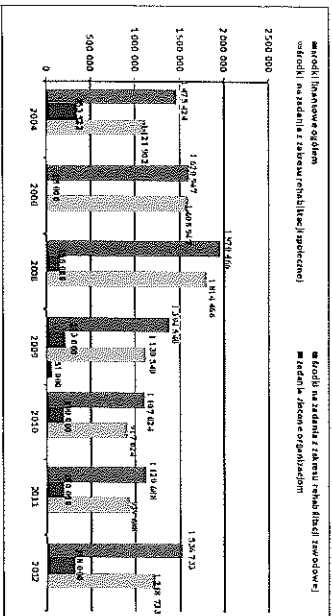
Źródło: dane GUS zebrane przez PFRON

Wykres 2. Liczba osób w wieku 15 lat i więcej w powiecie – wg GUS oraz liczba osób niepełnosprawnych w powiecie obliczona wg wskaźnika czystości niepełnosprawności otrzymanej wśród osób w wieku powyżej 15 lat w Polsce wg GUS

Źródło: dane GUS zebrane przez PRON

Wykres 3. Informacja o wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych według algorytmu w poszczególnych latach na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Źródło: pisma Prezesa Zarządu PRON do kierownika do Starosty Powiatu Wołomińskiego i załączniki zawierające dane zastosowane do obliczeń wysokości środków Funduszu dla Powiatu

Nie dysponujemy danymi w zakresie ilości orzeczeń wydawanych przez inne instytucje, natomiast liczba orzeczeń wydanych mieszkańcom Powiatu Wołomińskiego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wołominie przedstawia się następująco:

gdzie 01-U: upośledzenie umysłowe; 02-P: choroby psychiczne; 03-L: zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu; 04-O: choroby narządu wzroku; 05-R: upośledzenie narządu ruchu; 06-E: epilepsja; 07-S: choroby układu oddechowego i krążenia; 08-T: choroby układu pokarmowego; 09-M: choroby układu moczowo-płciowego; 10-N choroby neurologiczne; 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zespoczenia, choroby układu krwiotwórczego; 12-C: schorzenia ogólnorozwojowe.

Tabela 2. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osoby powyżej 16 r. z. (wg danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wołominie)

lata	ogółem	płeć		wiek					Stopecie niepełnosprawności	lekki
		K	M	16-25	26-40	41-60	60+	znaczący		
2004	824	399	425	172	147	394	111	97	494	233
2006	1154	568	586	224	165	507	258	225	710	219
2008	1369	689	680	198	129	615	427	210	901	258
2009	1427	718	719	185	161	640	441	240	935	252
2010	1518	781	737	191	185	738	404	272	1013	233
2011	1586	736	826	199	183	722	458	272	1060	230
2012	1668	844	824	186	200	748	534	340	1043	285

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wołominie

Tabela 3. Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osoby poniżej 16 r. z. (wg danych z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wołominie)

lata	ogółem	płeć		wiek		
		K	M	0-3	4-7	8-16
2004	307	114	193	105	73	129
2006	345	134	211	106	87	152
2008	381	136	245	115	107	159
2009	367	118	249	120	113	134
2010	386	160	226	126	111	149
2011	321	115	206	119	91	111
2012	380	144	236	107	118	155

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wołominie

Tabela 4. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności osoby powyżej 16-go roku życia w latach 2008-2012

Przyczyna Niepełno sprawności	Stożec niepełnosprawności														
	znaczący						umiarkowany						lekki		
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
01-U	5	11	7	16	8	15	14	22	19	20	0	1	1	9	9
02-P	29	43	29	11	30	99	129	98	113	101	1	5	4	7	8
03-L	6	5	4	1	3	27	26	25	29	29	109	87	46	43	57
04-O	10	17	22	22	17	18	13	18	19	18	3	6	8	7	8
05-R	46	50	59	68	370	326	394	401	350	53	66	89	75	108	108
06-E	1	2	0	0	2	18	24	32	25	33	7	2	5	2	2
07-S	24	25	24	37	59	151	151	118	162	145	40	39	40	45	48
08-T	8	6	12	7	10	20	26	22	20	24	12	7	4	10	9
09-M	10	4	10	8	13	13	14	9	13	27	2	2	2	1	2
10-N	57	58	79	88	108	121	128	167	146	172	21	10	19	7	10
11-I	14	19	23	23	20	99	87	108	111	84	10	27	15	24	24
12-C	0	0	2	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
RAZEM	210	240	262	272	212	901	938	1 013	1 060	1 043	258	252	233	230	285

Źródło: Powiatowy Zespól ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wołominie

Tabela 5. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny niepełnosprawności osoby powyżej 16-go r.ż. w latach 2008-2012

Przyczyna niepełnosprawności	liczba orzeczeń				
	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
01-U	20	26	30	44	37
02-P	129	177	141	131	139
03-L	142	118	75	73	89
04-O	31	35	48	48	43
05-R	419	442	533	535	566
06-E	26	28	37	27	37
07-S	215	214	182	244	252
08-T	40	39	39	37	43
09-M	25	19	21	22	42
10-N	199	195	265	241	290
11-I	123	134	146	158	128
12-C	0	0	2	2	2
RAZEM	1 569	1 427	1 518	1 562	1 668

Źródło: Powiatowy Zespól ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wołominie

W badanych powyżej okresach obserwowujemy dużą przewagę orzeczeń z symbolem 05-R, 10-N oraz 07-S, a także coroczny wzrost ogólnej liczby wydawanych orzeczeń dla osób po 16-tym roku życia, w okresie badanym (2008-2012) o 14%. Każdego roku obserwuje się również najwyższą liczbę orzeczeń o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (65-67%).

Tabela 6. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyny niepełnosprawności osoby poniżej 16 roku życia w latach 2008 -2012.

Przyczyna niepełnosprawności	liczba orzeczeń				
	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
01-U	30	40	29	17	25
02-P	45	41	16	9	11
03-L	29	36	25	30	33
04-O	9	10	8	11	11
05-R	45	44	39	41	54
06-E	29	16	22	10	9
07-S	46	44	54	34	30
08-T	7	7	6	9	8
09-M	8	7	5	7	7
10-N	73	75	78	63	61
11-I	60	47	56	41	50
12-C	-	-	48	49	81
RAZEM	381	367	386	321	380

Źródło: Powiatowy Zespól ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wołominie

Orzeczenia o niepełnosprawności wydawane dla osób poniżej 16-go roku życia charakteryzują się dużą różnorodnością jeśli chodzi o przytoczone symbole niepełnosprawności. Dużą grupę stanowią orzeczenia o symbolach: 10-N, 12-C, 11-I, 05-R oraz 07-S.

2. System instytucjonalnej pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych

Istotnym ogniwem w systemie wsparcia osób niepełnosprawnych są posiadane przez powiat zasoby instytucjonalne wspomagające zabezpieczenie potrzeb osób niepełnosprawnych w sferze życia codziennego, nauki, pracy oraz możliwości korzystania z dóbr kultury, sportu i rekreacji. Zakres posiadanego przez powiat wołomiński zaplecza socjalnego ilustruje poniższe zestawienie:

Tabela 7. Zasoby instytucjonalnej pomocy w powiecie wołomińskim

Wyszczególnienie	Podmiot prowadzący
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach którego działają Specjalistyczna Poradnia Rodzinna	Powiat Wołomiński
Ośrodek Pomocy Społecznej	Gminy: Manki, Żabki, Zielonka, Kobyłka, Wołomin, Radzymin, Thaszcz, Strachówka, Jadow, Dąbrówka, Poświętne, Klambów
Warszawy Terapii Zajęciowej	Drownickie Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi "EMPAITIA"
Dom Pomocy Społecznej w Radzyminie – dla osób w podszłym wieku oraz przowlekłe choroba	Powiat Wołomiński
Dom Pomocy Społecznej w Zielonce – dla osób w podszłym wieku	Powiat Wołomiński
Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie – dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Powiat Wołomiński
Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzyminie dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej
Środowiskowy Dom Samopomocy w Thaszczu dla niepełnosprawnych intelektualnie	Powiat Wołomiński
Środowiskowy Dom Samopomocy w Żabkach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Wołomin
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołominie, w Zielonce, w Thaszczu	Powiat Wołomiński
Zespół Szkół Specjalnych w Wołominie, Markach i Ostrowku	Powiat Wołomiński
Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Wołominie	Polskie Stowarzyszenie Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło Wołomin
Klub Osób Niepełnosprawnych „Muminki” w Zielonce	Gmina Zielonka
Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Rehabilitacyjna ASO	Prywatna Pracownia Rehabilitacyjna
Powiatowy Urząd Pracy	Powiat Wołomiński
Hospicjum Opactwa Bożej w Wołominie	Kościół Orioniści

Organizacje pozarządowe

- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Wołominie
- Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja” – Thaszcz
- Ośrodek terapii Fundacji „Słysz-Mówię-Czyję” – podmiot prowadzący Fundacja Pomocy Dzieciom, Młodzieży i Rodzinie „Słysz-Mówię-Czyję”
- Polski Związek Niewidomych - Koło w Wołominie
- Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Żabkach
- Fundacja Apostoła św. Eucharystycznego dla Dzieci Niepełnosprawnych Dzieci- Dzieciom- Strachów
- Fundacja „O Godnie Życie Dla Ludzi Upośledzonych Języka Ufamy Tobie” – Kobyłka
- Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Arka” – Wołomin
- „Caritas” Diecezji Warszawsko – Praskiej

3. Sytuacja na rynku pracy osób niepełnosprawnych

Dane o osobach niepełnosprawnych w Powiecie Wołomińskim (podobnie jak w innych regionach Polski) są niepełne. Wynika to ze słabej komunikacji między instytucjami, braku możliwości zweryfikowania danych z takich instytucji jak Powiatowy Urząd Pracy lub Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a także ograniczenia osób poszukujących pracy i bezrobotnych, które często nie ujawniają swojej niepełnosprawności w Powiatowym Urzędzie Pracy (nie ma wymogu informowania przez co chcą zwiększyć swoje szanse na pozyskanie pracy. Dochodzi do tego także niepełność terminowa danych wynikająca z tego, że ostatni spis powszechny uwzględniający dane dotyczące osób niepełnosprawnych odbył się w 2002 roku.

Tabela 8. Zarejestrowani bezrobotni niepełnosprawni w powiecie wołomińskim

Okres:	Osoby bezrobotne niepełnosprawne zarejestrowane w PUP	W tym z prawem do zasiłku
Stan na koniec grudnia 2010 r.	230	28
Stan na koniec grudnia 2011 r.	319	52
Stan na koniec grudnia 2012 r.	243	26

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie.

Tabela 9. Wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy dla skierowanych osób niepełnosprawnych

	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Liczba złożonych wniosków	1	2	1	2	3
Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	1	1	1	2	3

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie.

Tabela 10. Jednorazowe środki przyznane osobie niepełnosprawnej na podjęcie działalności gospodarczej

	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Liczba złożonych wniosków	5	4	7	4	6
Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	2	4	3	4	5

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie.

Tabela 11. Osoby niepełnosprawne skierowane do odbycia stażu

	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Liczba złożonych wniosków	0	4	4	5	5
Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	0	4	3	5	5

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie.

Tabela 12. Osoby niepełnosprawne skierowane na szkolenia

	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Liczba złożonych wniosków	16	8	7	4	7
Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	11	4	7	4	6

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie.

Tabela 13. Osoby niepełnosprawne skierowane na prace interwencyjne

	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Liczba złożonych wniosków	1	0	1	0	0
Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	1	0	1	0	0

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie.

II. MISJA I CELE DZIAŁANIA PROGRAMU

Jako cel główny przyjęto w Programie stwarzanie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym, korzystanie z dóbr kultury, nauki oraz sportu i rekreacji.

Realizacji tego celu mają służyć planowane działania na rzecz:

1. poprawy warunków funkcjonowania w życiu społecznym, w tym objęcie pomocą osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
2. wspierania osób niepełnosprawnych w sferze życia zawodowego, poprzez stwarzanie warunków zatrudnienia lub podejmowania przez osoby niepełnosprawne pracy na własny rachunek;

3. kształtowania właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Dotychczasowe doświadczenia samorządu powiatowego wskazują, iż efektywność podejmowanych przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych, możliwość dotarcia do osób najbardziej potrzebujących w dużym stopniu zależy od właściwego rozpoznania potrzeb w środowisku lokalnym. Stąd w ramach planowanych działań duży nacisk zostanie położony na ścisłą współpracę zarówno z jednostkami samorządowymi jak i stowarzyszeniami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz na bieżące monitorowanie potrzeb osób niepełnosprawnych.

Cele strategiczne przyjęte w Programie stanowiąc będą podstawę do sporządzenia projektów obejmujących działania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych realizowanych na terenie powiatu wołomińskiego.

Zadania wynikające z Programu będą finansowane ze środków samorządowych, dotacji rządowych, funduszy zagranicznych oraz środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z kompetencjami wynikającymi z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ze środków beneficjentów zewnętrznych. Dodatkowo Powiat będzie występował o pozyskanie środków w ramach programów finansowanych przy udziale funduszu Wspólnoty Europejskiej, m.in. Europejskiego Funduszu Społecznego.

Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych oraz Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych na lata 2013-2015 wpisuje się w Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2015 oraz Strategię Rozwoju Powiatu Wołomińskiego do roku 2015.

Program będzie monitorowany przez Zespół Koordynujący, którego zadaniem będzie obserwowanie sposobu realizacji celów, obserwowanie otoczenia i korygowanie programu stosownie do warunków i zachodzących zmian. Skład i umocowanie Zespołu daje nadzieję na realizację zapisanych w niej celów.

Zespół tworzący Program zgodny jest co do katalogu wartości, wśród których godność, równość, szczęście, spokój, rozwój osobisty, poczucie bezpieczeństwa, prawo do wpływania na własne życie i aktywne życie w społeczeństwie, są podstawowym gwarantem rozwoju jednostki. Ogólnym założeniem Programu jest traktowanie wszystkich jako pełnoprawnymi obywateli oraz przestrzeganie prawa polskiego i międzynarodowego ze szczególnym wykorzystaniem możliwości, jakie dają ustalenia prawne dotyczące osób niepełnosprawnych.

MISJA:

Stwarzanie na terenie powiatu wołomińskiego warunków, umożliwiających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym i publicznym oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych do korzystania z dóbr kultury, nauki, sportu, rekreacji i przestrzeni publicznej.

Cel strategiczny nr 1:

Zorganizowanie systemu informacji o uprawnieniach, usługach i świadczeniach dla osób niepełnosprawnych, możliwościach pracy, edukacji, leczenia i rehabilitacji, transportu, turystyki i wypoczynku oraz pomocy prawnej.

Zadania:

1. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji poprzez utworzenie miejsca, które będzie spełniało wymogi pełnowartościowego centrum informacji i wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin;
 2. Prowadzenie Internetowego Forum na rzecz osób niepełnosprawnych;
 3. Przeprowadzenie badania na temat sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych;
 4. Udostępnianie informacji na stronach instytucji i urzędów o uprawnieniach i podjętych rozwiązaniach na rzecz osób niepełnosprawnych;
 5. Opracowanie i wdrożenie sprawnego przepływu informacji dotyczącego różnych form pomocy i wsparcia świadczonego przez urzędy, instytucje i organizacje;
 6. Dystrybucja materiałów informacyjnych i edukacyjnych, intensyfikacja działań promocyjnych z wykorzystaniem lokalnych mediów;
 7. Informacja i promocja spotkań, imprez i różnego rodzaju działań w miejscach i formach dostępnych dla osób niepełnosprawnych;
 8. Przygotowanie analizy niepełnosprawności najczęściej występujących w powiecie w oparciu o badania;
 9. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom łatwego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania określonej pomocy i miejscach, gdzie można ją uzyskać.
- Oczekiwane efekty:**
1. Utworzenie w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Wsparcia i Informacji, które zapewni kompleksową obsługę osób niepełnosprawnych w zakresie szerokiej informacji dotyczącej między innymi: programów, instytucji, ofert, planów rozwiązań, doradztwa, prawa, finansów, na rzecz ich środowiska.
 2. Powstanie bazy danych na temat osób niepełnosprawnych, zamieszkujących powiat wołomiński oraz opracowanie „raportu o dostępności i przystosowaniu powiatu do potrzeb osób niepełnosprawnych”;

3. Wydanie informatora o zasobach instytucjonalnych, rozwiązaniach prawnych, ekonomicznych i społecznych oraz różnego rodzaju wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin;
4. Informacja w mediach o działaniach na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych;
5. Uzyskanie pełnego rozczernienia co do ilości, rodzaju i potrzeb osób niepełnosprawnych, ich roznieśczenia na terenie powiatu oraz wiedzy o ilości i rodzaju działań pomocowych;
6. Pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom w aktywnym, samodzielnym funkcjonowaniu;
7. Współpraca ze szpitalami i innymi placówkami służby zdrowia (przychodnie, ośrodki itp.)

Cel strategiczny nr 2:

Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w zakresie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

Zadania:

1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym rozwijanie form aktywności sportowej, turystycznej i rekreacyjnej;
2. Tworzenie warunków do kulturowo-rekreacyjnej aktywności osób niepełnosprawnych i uczestnictwa w kulturze;
3. Zapewnienie ciągłości kształcenia od chwili wyłączenia niepełnosprawności w systemie integracyjnym i specjalistycznym;
4. Udostępnienie obiektów sportowych i miejsc turystyczno-rekreacyjnych osobom niepełnosprawnym;
5. Doradztwo metodyczne dla nauczycieli wszystkich poziomów edukacji i opieki zajmujących się kształceniem osób niepełnosprawnych w systemie publicznym i niepublicznym, formalnym i pozaformalnym;
6. Monitorowanie potrzeb edukacyjnych w zakresie kształcenia osób niepełnosprawnych oraz wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania;
7. Stwarzanie możliwości kontynuowania nauki uczniom szkół specjalnych i integracyjnych oraz innych specjalistycznych placówek edukacyjnych;
8. Budowanie struktur włączających dzieci niepełnosprawne w system edukacji powszechnej z udziałem indywidualnego asystenta osoby niepełnosprawnej lub indywidualnego nauczyciela wspierającego;
9. Wprowadzanie nowych kierunków kształcenia zawodowego odpowiadającego potrzebom rynku pracy;
10. Stwarzanie warunków dla wypoczynku i rekreacji osób niepełnosprawnych poprzez uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych i innych formach turystycznych i sportowych.

11. Organizowanie wystaw, konkursów, warsztatów z udziałem osób niepełnosprawnych promujących ich twórczość w oparciu o instytucje kultury kluby sportowe, placówki publiczne.
12. Organizacja festynów sportowo-rekreacyjnych, pikników, wycieczek jako animacji czasu wolnego osób niepełnosprawnych, ich rodzin i społeczności lokalnej.
13. Prowadzenie szkoleń dla pracowników instytucji kultury, sportu, rekreacji i turystyki w oparciu o tematykę uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane efekty:

1. Udział osób niepełnosprawnych w organizowanych imprezach lokalnych.
2. Utworzenie klubów sportowych, galerii, sekcji, które umożliwią osobom niepełnosprawnym rozwijanie twórczości, umiejętności sportowych i artystycznych.
3. Zwiększenie ilości grup integracyjnych w przedszkolach.
4. Zwiększenie ilości klas integracyjnych w szkołach oraz zespołów rewalidacyjno-wychowawczych w ośrodkach i szkołach specjalnych.
5. Zwiększenie liczby absolwentów klas specjalnych i klas integracyjnych kończących szkoły zawodowe.
6. Podnoszenie świadomości społeczeństwa i uwrażliwianie go na potrzeby i problemy osób niepełnosprawnych.
7. Imprezy sportowe i artystyczne z uwzględnieniem dyscyplin i twórczości osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny nr. 3:

Stworzenie warunków równego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej i rehabilitacji oraz działań profilaktycznych.

Zadania:

1. Poprawa dostępności i warunków leczenia oraz rehabilitacji pacjentów przewlekłe chorych i z różnego rodzaju dysfunkcjami, kontraktowanie świadczeń medycznych na poziomie potrzeb lokalnych.
2. Rozwijanie poradni i ośrodków terapeutycznych dla osób niepełnosprawnych w oparciu o analizę rodzaju niepełnosprawności najczęściej występujących w powiecie.
3. Rozszerzenie usług specjalistycznych i dostępności do specjalistów na terenie powiatu, szczególnie tych, których liczba jest niewystarczająca oraz wydłużenie czasu pracy placówek i organizację rehabilitacji domowej.
4. Opracowanie programu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i upowszechnienie wiedzy o sieci placówek świadczących wczesną diagnozę, rehabilitację i wspomaganie rozwoju.
5. Promowanie powstawania grup wsparcia o charakterze psychoedukacyjnym.
6. Organizacja systemu medycznych usług środowiskowych, opiekuńczych i paliatywnych.
7. Upowszechnianie informacji o działaniach medycznych prowadzonych na rzecz osób niepełnosprawnych.

8. Doposażenie placówek edukacyjnych, medycznych i rehabilitacyjnych i w sprzęt rehabilitacyjny.
9. Zorganizowanie systemu informacji o dostępie i możliwościach korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego. Stworzenie warunków do powstania punktu wypożyczającego sprzęt rehabilitacyjny.
10. Wspieranie przedsięwzięć służących promowaniu zdrowego stylu życia oraz bezpieczeństwa.
11. Doradztwo metodyczne i szkolenie kadr zajmujących się rehabilitacją osób niepełnosprawnych.
12. Tworzenie warunków do rozwoju różnych form rehabilitacji.
13. Prowadzenie działań promujących zdrowy styl życia i profilaktykę chorób.
14. Realizacja programów poprawy jakości życia, promocii zdrowia psychicznego.
15. Realizacja dostępności osób niepełnosprawnych do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny, urządzenia umożliwiający komunikację alternatywną oraz uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.
16. Wdrażanie programów profilaktycznych, w tym udzielania pierwszej pomocy, zdrowego odżywiania, aktywnego stylu życia oraz uczestnictwa w badaniach profilaktycznych.

Oczekiwane efekty:

1. Zwiększenie świadomości społecznej i wiedzy co do przyczyn niepełnosprawności oraz zasadach zapobiegania.
2. Zmniejszenie wypadków drogowych, przy pracy, w domu i przestrzeni publicznej.
3. Zintegrowanie działań różnych podmiotów w zakresie propagowania zdrowego stylu życia.
4. Zmniejszenie ilości osób niepełnosprawnych fizycznie i intelektualnie.
5. Wdrożenie programu wczesnego diagnozowania zaburzeń rozwoju dziecka – diagnoza medyczna, psychologiczna, logopedyczna, diagnostyka w zakresie rozwoju ruchowego.
6. Zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych – powstanie nowych placówek i oferty rehabilitacyjnej.
7. Rozszerzenie oferty psychologicznej i psychiatrycznej, szczególnie dla dzieci i młodzieży.
8. Wzrost świadomości społecznej w zakresie potrzeby wczesnej, kompleksowej rehabilitacji.
9. Rozwój świadczeń rehabilitacyjnych i opiekuńczych w domu osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny nr. 4:

Stworzenie systemu wspierania aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych

Zadania:

1. Szkolenia osób niepełnosprawnych dostosowane do oczekiwań rynku pracy.
2. Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w podejmowaniu własnej działalności gospodarczej.

3. Tworzenie warunków i wspieranie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej i Zakładów Aktywności Zawodowej, ośrodków kształcenia i wychowania specjalnego.
 4. Wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez refundację kosztów tworzenia i przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, wprowadzanie usług trenera oraz asystenta pracy osoby niepełnosprawnej.
 5. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu rozpoznanie potrzeb osób niepełnosprawnych pod kątem zdolności zawodowych, umiejętności i wykształcenia.
 6. Promowanie idei – NIEPEŁNOSPRAWNY – SPRAWNY W PRACY.
 7. Zachęcanie i wspieranie pracodawców do tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
 8. Podwyższenie standardu usług w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.
 9. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie aktywizowania zawodowego osób niepełnosprawnych.
 10. Tworzenie warunków do rozwoju podmiotów gospodarki społecznej.
 11. Organizacja giełd pracy oraz spotkań z pracodawcami oraz akcji informacyjnych skierowanych do potencjalnych pracodawców dotyczących korzyści płynących z zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz alternatywnych metod zatrudniania.
 12. Tworzenie miejsc niedopłaconych staży, praktyk czy innych form doświadczenia pracy dla osób niepełnosprawnych.
- Oczekiwane efekty:
1. Poszerzenie oferty szkoleniowej dla osób niepełnosprawnych.
 2. Zwiększenie liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych w różnych sektorach gospodarki.
 3. Zwiększenie środków finansowych na rzecz aktywizacji zawodowej.
 4. Sporządzenie pełnej diagnozy możliwości i potrzeb zawodowych osób niepełnosprawnych.
 5. Przygotowanie uczestników warsztatów aktywności zawodowej do podejmowania zatrudnienia na otwartym rynku pracy.
 6. Zwiększenie zainteresowania pracodawców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych.
 7. Podjęcie zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne w zakresie własnej działalności lub przedsiębiorstw społecznych.
 8. Powstanie przedsiębiorstw społecznych, zakładów aktywności zawodowej, zakładów pracy chronionej.
 9. Wypracowanie rozwiązań prawnych dla rozwoju usług społecznych – klauzule społeczne.
 10. Utworzenie punktu wyszkulania miejsc pracy i pośrednictwa pracy dla osób niepełnosprawnych.
 11. Nawiazanie współpracy z instytucjami zajmującymi się miejscami pracy dla osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny nr 5:
Zorganizowanie systemu działań opiekuńczych i terapeutycznych wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny.

Zadania:

1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom korzystanie z różnych szkoleń przygotowujących do działań opiekuńczych.
 2. Zbudowanie systemów wsparcia w środowisku lokalnym osób niepełnosprawnych samonie zamieszkujejących w oparciu o systema osobistego.
 3. Tworzenie warunków do organizowania systemu mieszkań chronionych oraz hosteli.
 4. Zachęcanie do tworzenia rodzinnych form pomocy osobom niepełnosprawnym.
 5. Podniesienie standardu usług opiekuńczych, środowiskowych i instytucjonalnych.
 6. Tworzenie warunków do powstawania nowych form opieki specjalistycznej i instytucjonalnej.
 7. Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych w ich działaniach na rzecz rehabilitacji i integracji społecznej.
 8. Promocja nowatorskich programów wsparcia osób niepełnosprawnych.
 9. Wspieranie rozwoju działalności wolontaryjnej i współpraca w tym zakresie różnych instytucji i organizacji.
 10. Pomoc merytoryczna, organizacyjna i finansowa dla podmiotów działających w ramach systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
 11. Rozwój specjalistycznych usług w środowisku zamieszkania.
 12. Utworzenie świetlic integracyjnych umożliwiających opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi w czasie wolnym od zajęć (wakacje).
- Oczekiwane efekty:
1. Wzrost życiowego samodzielniania się osób niepełnosprawnych oraz integracja ze środowiskiem.
 2. Poprawa warunków socjalno-bytowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
 3. Rozwój usług opiekuńczych, asystenta osoby niepełnosprawnej.
 4. Powstanie rodzinnych domów pomocy i rodzinnych form wsparcia.
 5. Rozwój wolontariatu, zwiększenie liczby wolontariuszy.
 6. Utworzenie specjalistycznego środowiskowego domu samopomocy dla osób z głębokim upośledzeniem intelektualnym.
 7. Utworzenie treningowych mieszkań chronionych.
 8. Umożliwienie spędzania wolnego czasu dzieciom niepełnosprawnym w spółnie z pełnosprawnymi rówieśnikami.
 9. Zwiększenie liczby świetlic środowiskowych w tym integracyjnych.

Cel strategiczny nr 6:

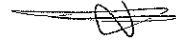
Tworzenie warunków do zachowania samodzielności i niezależności osób niepełnosprawnych przez zniesienie barier architektonicznych technicznych i transportowych w przestrzeni publicznej z uwzględnieniem komunikacji niewerbalnej.

Zadania:

1. Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych w obiektach użyteczności publicznej – egzekwowanie przepisów prawa budowlanego w zakresie budowania bez barier.
2. Prowadzenie działań mających na celu likwidację barier architektonicznych i technicznych w budynkach i mieszkaniach osób niepełnosprawnych.
3. Zastosowanie różnych form oznakowania przejść i traktów drogowych, miejsc parkingowych.
4. Instalowanie werbalnych systemów alarmowych i sygnalizacji dotykowej dla osób z niepełnosprawnością wzroku.
5. Instalowanie wizualnych systemów alarmowych dla osób z niepełnosprawnością słuchu.
6. Znakowanie budynków piktogramami i znakami graficznymi umożliwiającymi osobom z niepełnosprawnością intelektualną orientację w środowisku.
7. Rozwój usług transportowych umożliwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie ze specjalistycznych usług środowiskowych, w tym WTZ i ŚDS.
8. Umożliwienie osobom z różnymi dysfunkcjami korzystania ze środków transportu przystosowanych do ich potrzeb – modernizacja taboru.
9. Konsultowanie planów, inwestycji oraz infrastruktury drogowej z organizacjami zajmującymi się pomocą osobom niepełnosprawnym na etapie projektowania w celu stworzenia przestrzeni publicznej przyjaznej osobom z różnego rodzaju dysfunkcjami.
10. Przygotowanie społeczeństwa lokalnego do porozumiewania się z osobami niepełnosprawnymi nie mówiącymi w sposób werbalny.

Oczekiwane efekty:

1. Wzrost liczby obiektów użyteczności publicznej dostępne dla osób niepełnosprawnych i z różnymi dysfunkcjami, pozbawionych barier architektonicznych i technicznych.
2. Zmniejszenie ilości osób pozostających w domu z powodu barier transportowych i komunikacyjnych.
3. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i działalności lokalnej.
4. Transport publiczny wyposażony w pojazdy dostosowane do osób z różnymi deficytami.
5. Infrastruktura drogowa dostosowana i przyjazna osobom niepełnosprawnym.
6. Opracowany jednolity dla naszej społeczności lokalnej system komunikacji niewerbalnej.
7. Zwiększenie sposobów komunikacji z osobami niepełnosprawnymi w społeczności lokalnej.

Cel strategiczny nr 7:

Zapobieganie społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie wsparcia finansowego, pomocy specjalistycznej, psychologicznej, prawnej, mieszkaniowej.

Zadania:

1. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom niepełnosprawnym znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej.
2. Zorganizowanie poradnictwa specjalistycznego, prawnego, psychologicznego, zawodowego, socjalnego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
3. Zwiększenie samodzielności i aktywności osób niepełnosprawnych – organizowanie szkoleń, warsztatów i kursów.
4. Tworzenie warunków do rozwoju sieci ośrodków wsparcia dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym i osób niepełnosprawnych.
5. Organizowanie spotkań, konferencji z udziałem organizacji i instytucji działających w obszarze wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
6. Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących przyczyn niepełnosprawności, savoir vivre wobec osób niepełnosprawnych, praw osób z obniżoną funkcjonalnością.
7. Tworzenie mieszkalnictwa wspomagane i chronione na zasadach ekonomii społecznej.
8. Udzielanie pomocy finansowej ze środków PFRON, środków krajowych i europejskich.
9. Działania na rzecz likwidowania barier społecznych: cykliczne programy medialne promujące dobre praktyki, publikacje i informatory.

Oczekiwane efekty:

1. Zwiększenie aktywności rodzin i osób niepełnosprawnych na rzecz wyrównywania szans i przestrzegania praw.
2. Wzmocnienie poczucia więzi ze środowiskiem lokalnym.
3. Powstanie sieci ośrodków wsparcia, integracji i rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych i rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, utworzonych przez różne podmioty i organizacje.
4. Udział osób niepełnosprawnych i ich rodzin w spotkaniach, szkoleniach i konferencjach.
5. Powstanie publikacji, audycji i informacji promujących dobre praktyki w rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
6. Zwiększenie programów na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków krajowych i zagranicznych.
7. Utworzenie katalogu programów, instytucji, funduszy i ofert na rzecz osób niepełnosprawnych.
8. Zwiększenie oferty i dostępu do specjalistycznych usług psychologicznych, prawnych, doradczych.
9. Utworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny nr 8:

Podniesienie standardu świadczonych usług przez instytucje, organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zadania:

1. Wypracowanie współpracy jednostek działających na rzecz osób niepełnosprawnych zgodnie ze standardami w krajach Unii Europejskiej.
 2. Tworzenie warunków umożliwiających pracownikom placówek poznanie metod i narzędzi pracy w instytucjach pomocowych krajów Unii Europejskiej.
 3. Doskonalenie systemu współpracy pomiędzy samorządem i instytucjami oraz organizacjami w celu podwyższenia jakości świadczonych usług i promowania nowych rozwiązań.
 4. Modernizacja infrastruktury pomocowej.
 5. Szkolenia pracowników samorządowych, instytucji w zakresie komunikacji alternatywnej oraz podnoszenia umiejętności pracy z niepełnosprawnym klientem.
 6. Opracowanie i ujednolicenie procedur współpracy pomiędzy samorządami, zawierzanie partnerstw w celu wspólnej realizacji zadań i programów.
 7. Stale włączanie organizacji w realizację zadań samorządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.
 8. Stwarzanie warunków do działań grup samopomocowych w oparciu o posiadane zasoby, w tym m.in. domy kultury, kluby, spółdzielnie, szkoły, parafie.
 9. Wsparcie merytoryczne, doradztwo oraz współtworzenie projektów mających na celu zdobywanie środków finansowych na działania w zakresie integracji społecznej.
- Oczekiwane efekty:**
1. Zwiększenie zainteresowania społeczności lokalnej problemami osób niepełnosprawnych.
 2. Prowadzenie spójnej polityki na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.
 3. Rozwój ofert działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych ze strony organizacji pozarządowych.
 4. Wzrost poziomu świadomości społecznej na temat praw, potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych.
 5. Powstanie lokalnych partnerstw i grup samopomocowych.
 6. Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego w grupie osób niepełnosprawnych.
 7. Wzrost aktywności władzy lokalnej, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych w podejmowaniu działań w zakresie przestrzegania praw i równego dostępu osób niepełnosprawnych do życia w środowisku lokalnym o ogólnokrajowym.

Wyznaczone kierunki działań będą podstawą do podejmowania konkretnych przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych. Z uwagi na szeroki zakres problemowy obejmujący sferę potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców powiatu działania przyjęte w Programie będą nleagal dalszemu poszerzeniu w miarę bieżącej realizacji. Szczegółowy zakres podejmowanych działań będzie wynikał z bieżącego monitorowania potrzeb osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym. O zakresie przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych podejmowanych w latach 2013-2015 będzie decydować nie tylko inicjatywa i możliwości finansowe jednostek samorządowych, ale również ustawodawstwo przyzyczne osobom niepełnosprawnym.

III. PODSTAWA REALIZACJI PROGRAMU

1. Źródła finansowania Programu

Realizacja zadań z oczywistych względów uzależniona jest od środków finansowych, konieczne wydaje się stale uwzględnianie założeń Programu podczas planowania budżetu, aby stworzyć warunki do tzw. montażu finansowych, pozwalających aplikować pod adresem różnych funduszy pozabudżetowych.

Źródła finansowania zadań wyznikających z programu:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- Budżet samorządu powiatowego i gminnego.
- Budżet samorządu wojewódzkiego,
- dotacje i subwencje z budżetu państwa.
- środki unijne.
- środki organizacji społecznych i Kościołów,
- środki przeznaczane przez pracodawców,
- inne źródła i fundusze.

Każdego roku na etapie planowania budżetu będą uwzględniane potrzeby zabezpieczenia środków na realizację działań przewidzianych programem w roku następnym.

2. Adresaci programu:

- osoby niepełnosprawne;
- rodziny z osobą niepełnosprawną;
- organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne i działające na ich rzecz;
- pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne;
- administracja samorządowa i rządowa;
- placówki oświatowe kształtujące osoby niepełnosprawne

3. Mierniki efektywności

- liczba wydanych publikacji, broszur, informatorów
- liczba programów, szkoleń i warsztatów podnoszących kwalifikacje osób niepełnosprawnych
- liczba szkoleń, konferencji i spotkań z udziałem osób niepełnosprawnych i na temat problemów osób niepełnosprawnych
- liczba imprez sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne
- liczba wystaw prac osób niepełnosprawnych
- liczba osób niepełnosprawnych podejmujących pracę
- liczba osób niepełnosprawnych rozpoczynających działalność gospodarczą
- liczba wolontariuszy, asystentów osób niepełnosprawnych, trenerów pracy
- liczba osób i instytucji korzystających z baz informacji
- wyniki przeprowadzonych badań ankietowych
- liczba klas integracyjnych i oddziałów przedszkolnych
- liczba osób które otrzymały pomoc w ramach środków PFRON
- liczba informacji w lokalnych mediach
- liczba opracowanych stron WWW z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych
- liczba nowych ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych
- liczba osób biorących udział w turnusach, wycieczkach,
- liczba obiektów bez barier architektonicznych, technicznych
- liczba środków transportu zakupionych z udziałem środków PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych
- liczba osób niepełnosprawnych objętych rehabilitacją
- liczba przyznanych dofinansowań i wysokość środków
- liczba pracowników i osób w organizacjach przeszkolonych w zakresie komunikacji alternatywnej
- liczba osób niepełnosprawnych objętych instytucjonalną pomocą terapeutyczną, edukacyjną, wychowawczą
- liczba usług opiekuńczych, opieki krótkoterminowej, opieki paliatywnej w tym domowej
- liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej
- liczba osób o specjalnych potrzebach komunikacyjnych, którym zapewnia się dowóz lub dojazd do przedszkoli, szkół, pracy, rehabilitację, placówek opiekuńczych i wsparcia środowiskowego
- liczba zakupionych lub zmodernizowanych środków transportu publicznego
- liczba utworzonych mieszkań treningowych i chronionych oraz liczba niepełnosprawnych korzystających z tych mieszkań
- liczba zmienionych lub nowo zainstalowanych oznaczeń i tablic informacyjnych w przestrzeni publicznej

- liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, prawnego, zawodowego, psychologicznego
- liczba pracodawców korzystających z dofinansowania na utworzenie stanowisk pracy, szkoleń pracowników mających orzeczenia o niepełnosprawności
- liczba zorganizowanych gield pracy oraz ich uczestników
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z usług trenera pracy, uczęszczających do warsztatów terapii zajęciowej
- liczba utworzonych i działających grup wsparcia
- liczba podmiotów realizujących zadania z zakresu promocji zdrowia, rehabilitacji
- liczba poradni i ośrodków realizujących program wczesnego wspomagania rozwoju dzieci

4. Zasady wdrażania i sposób monitoringu Programu

Cele i zadania wymienione w Programie realizowane powinny być we współdziałaniu podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych. Realizacja Programu odbywać się będzie w ciągu najbliższych lat, a jego powodzenie zależy od ścisłej współpracy tych podmiotów i środków finansowych, które przeznaczone zostaną na jego urzeczywistnienie.

Skuteczność realizacji Programu wymaga zapewnienia określonych warunków, tj. konsekwencji podczas wdrażania w życie zaplanowanych zadań, sukcesywnego opracowywania szczegółowych programów i harmonogramów realizacji poszczególnych zadań, podejmowania działań na rzecz pozyskania dodatkowych środków finansowych z innego źródła niż budżet powiatu oraz uświadomienia społeczności lokalnej znaczenia realizacji tych przedsięwzięć.

Ponadto warunkiem skuteczności działań jest monitorowanie i ewaluacja celów i zadań tak, aby stały się one podstawą dokonywania korekt i modyfikacji Programu zgodnie ze społecznymi potrzebami.

Nadzór nad realizacją Programu, analiza potrzeb oraz sporządzanie sprawozdań należyć będzie do zadań Zespołu Koordynującego powołanego przez Zarząd Powiatu Wołomińskiego.

Roczne sprawozdania z realizacji Programu sporządzane będą w terminie do końca I kwartału roku następującego po roku sprawozdawczym.

Program jest dokumentem otwartym na wprowadzanie zmian oraz uzupełnienia o nowe propozycje rozwiązań. Wymienione zadania nie stanowią katalogu zamkniętego. W ramach realizacji każdego celu, w przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających podjęcie innych zadań, nie wymienionych wyżej, podejmowane będą działania w celu rozszerzenia ich katalogu.

Program stanowi podstawę do powstawania projektów mających na celu realizację ujętych w nim zadań oraz uzyskiwania środków z PFRON i EFS przez samorząd terytorialny i organizacje pozarządowe.

5. Podstawowe akty prawne umożliwiające realizację celów programowych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Karta Praw Osób Niepełnosprawnych - Uchwała Sejmu RP z 1 sierpnia 1997r.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej,
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego,
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane,
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym,
- Ustawa z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym,
- Ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie,
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się,
- Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- Ustawa z dnia 15 czerwca 2012 r. o retyfikacji Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych,
- Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy,
- Załącznik nr Rec(2006)5 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich. Plan działań Rady Europy w celu promocji praw i pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w społeczeństwie: podnoszenie jakości życia osób niepełnosprawnych w Europie 2006- 2015,

ZASTĘPCA DYREKTORA
Powiatowego Centrum Reprocy Rodzinnego
w Wołominie
Agata Szczęsna

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO

HARMONOGRAM POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ
PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2013-2015 DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO

Zadania	Efekty	Źródła finansowania	Realizatorzy
Cel strategiczny nr 1:			
Zorganizowanie systemu informacji o uprawnieniach, usługach i świadczeniach dla osób niepełnosprawnych, możliwościach pracy, edukacji, leczenia i rehabilitacji, transportu, turystyki i wypoczynku oraz pomocy prawnej.			
1. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji poprzez utworzenie miejsca, które będzie spełniało wymogi pełnowartościowego centrum informacji i wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin; 2. Prowadzenie internetowego Forum na rzecz osób niepełnosprawnych; 3. Przeprowadzenie badania na temat sytuacji i potrzeb osób niepełnosprawnych; 4. Udostępnianie informacji na stronach instytucji i urzędów o uprawnieniach i podjętych rozwiązaniach na rzecz osób niepełnosprawnych; 5. Opracowanie i wdrożenie sprawnego przepływu informacji dotyczącego różnych form pomocy i wsparcia świadczonych przez urzędy, instytucje i organizacje. 6. Dystrybucja materiałów informacyjnych i edukacyjnych, intensyfikacja działań promocyjnych z wykorzystaniem lokalnych mediów; 7. Informacja i promocja spotkań, imprez i różnego rodzaju działań w miejscach	1. Utworzenie w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Wsparcia i Informacji, które zapewni kompleksową obsługę osób niepełnosprawnych w zakresie szerokiej informacji dotyczącej między innymi: programów, instytucji, ofert, planów rozwiązań, doradztwa, prawa, finansów, na rzecz ich środowiska. 2. Powstanie bazy danych na temat osób niepełnosprawnych, zamieszkujących powiat wołomiński oraz opracowanie „raportu o dostępności i przystosowaniu powiatu do potrzeb osób niepełnosprawnych”; 3. Wydanie informatora o zasobach instytucjonalnych, rozwiązaniach prawnych, ekonomicznych i socjalnych oraz różnego rodzaju wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin. 4. Informacja w mediach o działaniach na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych. 5. Uzyskanie pełnego rozeznania co do ilości, rodzaju i potrzeb osób niepełnosprawnych, ich rozmieszczenia na terenie powiatu oraz wiedzy o ilości i rodzaju działań pomocowych. 6. Pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom w aktywnym, samodzielnym funkcjonowaniu. 7. Współpraca ze szpitalem i innymi placówkami służby zdrowia	Środki samorządowe, środki unijne, budżet organizacji, instytucji	Instytucje samorządowe pomocy społecznej i zatrudniania, urzędy, organizacje pozarządowe,

**POWLATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWLATU WOŁOMIŃSKIEGO**

<p>i formach dostępnych dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>8. Przygotowanie analizy niepełnosprawności najczęściej występujących w powiecie w oparciu o badania.</p> <p>9. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom łatwo dostępnej informacji o możliwościach uzyskania określonej pomocy i miejscach, gdzie można ją uzyskać.</p>			
<p>Cel strategiczny nr 2:</p> <p>Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w zakresie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji i turystyki.</p>			
<p>1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym rozwijanie form aktywności sportowej, turystycznej i rekreacyjnej.</p> <p>2. Tworzenie warunków do kulturotwórczej aktywności osób niepełnosprawnych i uczestnictwa w kulturze.</p> <p>3. Zapewnienie ciągłości kształcenia od chwili wykrycia niepełnosprawności w systemie integracyjnym i specjalistycznym.</p> <p>4. Udostępnienie obiektów sportowych i miejsc turystyczno-rekreacyjnych osobom niepełnosprawnym.</p> <p>5. Doradztwo metodyczne dla nauczycieli wszystkich poziomów edukacji i opieki zajmujących się kształceniem osób niepełnosprawnych w systemie publicznym i niepublicznym, formalnym i pozaformalnym.</p>	<p>1. Udział osób niepełnosprawnych w organizowanych imprezach lokalnych.</p> <p>2. Utworzenie klubów sportowych, galerii, sekcji, które umożliwią osobom niepełnosprawnym rozwijanie twórczości, umiejętności sportowych i artystycznych.</p> <p>3. Zwiększenie ilości grup integracyjnych w przedszkolach.</p> <p>4. Zwiększenie ilości klas integracyjnych w szkołach oraz zespołów rewalidacyjno-wychowawczych w ośrodkach i szkołach specjalnych.</p> <p>5. Zwiększenie liczby absolwentów klas specjalnych i klas integracyjnych kończących szkoły zawodowe.</p> <p>6. Podnoszenie świadomości społeczeństwa i uwrażliwianie go na potrzeby i problemy osób niepełnosprawnych.</p> <p>7. Imprezy sportowe i artystyczne z uwzględnieniem dyscyplin i twórczości osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Środki samorządowe, środki unijne, budżet organizacji, instytucji sportu, kultury subwencja oświatowa,</p>	<p>Szkoły różnych szczebli nauczania, przedszkola, domy kultury, ośrodki sportowe, galerie,</p> <p>Samorządowe wydziały edukacji, sportu i kultury,</p> <p>Organizacje pozarządowe</p> <p>Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne</p> <p>Szkoły specjalne i inne specjalistyczne placówki edukacyjne np. OREW</p>

**POWLATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWLATU WOŁOMIŃSKIEGO**

<p>6. Monitorowanie potrzeb edukacyjnych w zakresie kształcenia osób niepełnosprawnych oraz wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania.</p> <p>7. Stwarzanie możliwości kontynuowania nauki uczniom szkół specjalnych i integracyjnych oraz innych specjalistycznych placówek edukacyjnych.</p> <p>8. Budowanie struktur włączających dzieci niepełnosprawne w system edukacji powszechnej z udziałem indywidualnego asystenta osoby niepełnosprawnej lub indywidualnego nauczyciela wspierającego.</p> <p>9. Wprowadzanie nowych kierunków kształcenia zawodowego odpowiadającego potrzebom rynku pracy.</p> <p>10. Stwarzanie warunków dla wypoczynku i rekreacji osób niepełnosprawnych poprzez uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych i innych formach turystycznych i sportowych.</p> <p>11. Organizowanie wystaw, konkursów, warsztatów z udziałem osób niepełnosprawnych promujących ich twórczość w oparciu o instytucje kultury kluby sportowe, placówki publiczne.</p> <p>12. Organizacja festynów sportowo-rekreacyjnych, pikników, wycieczek jako animacji czasu wolnego osób niepełnosprawnych, ich rodzin i społeczności lokalnej.</p> <p>13. Prowadzenie szkoleń dla pracowników instytucji kultury, sportu, rekreacji i turystyki w oparciu o tematykę uwzględniającą potrzeby</p>			
--	--	--	--

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO**

osób niepełnosprawnych.			
Cel strategiczny nr 3:			
Stworzenie warunków równego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej i rehabilitacji oraz działań profilaktycznych.			
<p>I. Poprawa dostępności i warunków leczenia oraz rehabilitacji pacjentów przewlekle chorych i z różnego rodzaju dysfunkcjami, kontraktowanie świadczeń medycznych na poziomie potrzeb lokalnych.</p> <p>2. Rozwijanie poradni i ośrodków terapeutycznych dla osób niepełnosprawnych w oparciu o analizę rodzaju niepełnosprawności najczęściej występujących w powiecie.</p> <p>3. Rozszerzenie usług specjalistycznych i dostępności do specjalistów na terenie powiatu, szczególnie tych, których liczba jest niewystarczająca oraz wydłużenie czasu pracy placówek i organizację rehabilitacji domowej.</p> <p>4. Opracowanie programu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka i upowszechnienie wiedzy o sieci placówek świadczących wczesną diagnozę, rehabilitację i wspomaganie rozwoju.</p> <p>5. Promowanie powstawania grup wsparcia o charakterze psychoedukacyjnym.</p> <p>6. Organizacja systemu medycznych usług środowiskowych, opiekuńczych i paliatywnych.</p> <p>7. Upowszechnianie informacji o działaniach medycznych prowadzonych na rzecz osób niepełnosprawnych.</p>	<p>1. Zwiększenie świadomości społecznej i wiedzy co do przyczyn niepełnosprawności oraz zasadach zapobiegania.</p> <p>2. Zmniejszenie wypadków drogowych, przy pracy, w domu i przestrzeni publicznej.</p> <p>3. Zintegrowanie działań różnych podmiotów w zakresie propagowania zdrowego stylu życia.</p> <p>4. Zmniejszenie ilości osób niepełnosprawnych fizycznie i intelektualnie.</p> <p>5. Wdrożenie programu wczesnego diagnozowania zaburzeń rozwoju dziecka – diagnoza medyczna, psychologiczna, logopedyczna, diagnostyka w zakresie rozwoju ruchowego.</p> <p>6. Zwiększenie dostępu do usług rehabilitacyjnych – powstanie nowych placówek i oferty rehabilitacyjnej.</p> <p>7. Rozszerzenie oferty psychologicznej i psychiatrycznej, szczególnie dla dzieci i młodzieży.</p> <p>8. Wzrost świadomości społecznej w zakresie potrzeby wczesnej, kompleksowej rehabilitacji.</p> <p>9. Rozwój świadczeń rehabilitacyjnych i opiekuńczych w domu osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Środki samorządowe, środki unijne, budżet organizacji, instytucji medycznych, NFZ, PFRON,</p>	<p>Ośrodki medyczne poz, Szpital powiatowy, ośrodki rehabilitacji, organizacje pozarządowe, poradnie, hospicjum,</p>

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO**

<p>8. Dopuszczenie placówek edukacyjnych, medycznych i rehabilitacyjnych i w sprzęt rehabilitacyjny.</p> <p>9. Zorganizowanie systemu informacji o dostępie i możliwościach korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego. Stworzenie warunków do powstania punktu wypożyczającego sprzęt rehabilitacyjny.</p> <p>10. Wspieranie przedsięwzięć służących promowaniu zdrowego stylu życia oraz bezpieczeństwa.</p> <p>11. Doradztwo metodyczne i szkolenie kadr zajmujących się rehabilitacją osób niepełnosprawnych.</p> <p>12. Tworzenie warunków do rozwoju różnych form rehabilitacji.</p> <p>13. Prowadzenie działań promujących zdrowy styl życia i profilaktykę chorób.</p> <p>14. Realizacja programów poprawy jakości życia, promocji zdrowia psychicznego.</p> <p>15. Realizacja dostępności osób niepełnosprawnych do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny, urządzenia umożliwiające komunikację alternatywną oraz uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych.</p> <p>16. Wdrażanie programów profilaktycznych, w tym udzielania pierwszej pomocy, zdrowego odżywiania, aktywnego stylu życia oraz uczestnictwa w badaniach profilaktycznych.</p>			
---	--	--	--

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO**

Cel strategiczny nr 4:			
Stworzenie systemu wspierania aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.			
<p>1. Szkolenia osób niepełnosprawnych dostosowane do oczekiwań rynku pracy.</p> <p>2. Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w podejmowaniu własnej działalności gospodarczej.</p> <p>3. Tworzenie warunków i wspieranie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej i Zakładów Aktywności Zawodowej, ośrodków kształcenia i wychowania specjalnego.</p> <p>4. Wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez refundację kosztów tworzenia i przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, wprowadzanie usług trenera oraz asystenta pracy osoby niepełnosprawnej.</p> <p>5. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu rozpoznanie potrzeb osób niepełnosprawnych pod kątem zdolności zawodowych, umiejętności i wykształcenia.</p> <p>6. Promowanie idei – NIEPEŁNOSPRAWNY – SPRAWNY W PRACY.</p> <p>7. Zachęcanie i wspieranie pracodawców do tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>8. Podwyższenie standardu usług w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie</p>	<p>1. Poszerzenie oferty szkoleniowej dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>2. Zwiększenie liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych w różnych sektorach gospodarki.</p> <p>3. Zwiększenie środków finansowych na rzecz aktywizacji zawodowej.</p> <p>4. Sporządzenie pełnej diagnozy możliwości i potrzeb zawodowych osób niepełnosprawnych.</p> <p>5. Przygotowanie uczestników warsztatów aktywności zawodowej do podejmowania zatrudnienia na otwartym rynku pracy.</p> <p>6. Zwiększenie zainteresowania pracodawców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych.</p> <p>7. Podejmowanie zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne w zakresie własnej działalności lub przedsiębiorstw społecznych.</p> <p>8. Powstanie przedsiębiorstw społecznych, zakładów aktywności zawodowej, zakładów pracy chronionej.</p> <p>9. Wypracowanie rozwiązań prawnych dla rozwoju usług społecznych – klauzule społeczne.</p> <p>10. Utworzenie punktu wyszukiwania miejsc pracy i pośrednictwa pracy dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>11. Nawiązanie współpracy z instytucjami zajmującymi się miejscami pracy dla osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Środki samorządowe, środki unijne, budżet organizacji, PFRON, dotacje rządowe</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy, agencje zatrudnienia, ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, przedsiębiorcy, urzędy,</p>

33

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO**

<p>Pracy.</p> <p>9. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie aktywizowania zawodowego osób niepełnosprawnych.</p> <p>10. Tworzenie warunków do rozwoju podmiotów gospodarki społecznej.</p> <p>11. Organizacja giełd pracy oraz spotkań z pracodawcami oraz akcji informacyjnych skierowanych do potencjalnych pracodawców dotyczących korzyści płynących z zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz alternatywnych metod zatrudniania.</p> <p>12. Tworzenie miejsc nieodpłatnych staży, praktyk czy innych form doświadczenia pracy dla osób niepełnosprawnych.</p>			
Cel strategiczny nr 5:			
Zorganizowanie systemu działań opiekuńczych i terapeutycznych wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny.			
<p>1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom korzystanie z różnych szkoleń przygotowujących do działań opiekuńczych.</p> <p>2. Zbudowanie systemów wsparcia w środowisku lokalnym osób niepełnosprawnych samotnie zamieszkujących w oparciu o asystenta osobistego.</p> <p>3. Tworzenie warunków do organizowania systemu mieszkań chronionych oraz hosteli.</p> <p>4. Zachęcanie do tworzenia rodzinnych form pomocy osobom niepełnosprawnym.</p> <p>5. Podniesienie standardu usług opiekuńczych,</p>	<p>1. Wzrost życiowego usamodzielniania się osób niepełnosprawnych oraz integracja ze środowiskiem.</p> <p>2. Poprawa warunków socjalno-bytowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin.</p> <p>3. Rozwój usług opiekuńczych, asystenta osoby niepełnosprawnej.</p> <p>4. Powstanie rodzinnych domów pomocy i rodzinnych form wsparcia.</p> <p>5. Rozwój wolontariatu, zwiększenie liczby wolontariuszy.</p> <p>6. Utworzenie specjalistycznego środowiskowego domu samopomocy dla osób z głębokim upośledzeniem intelektualnym.</p>	<p>Środki samorządowe, środki unijne, budżet organizacji, PFRON, dotacje rządowe</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe, Ośrodki pomocy społecznej</p>

34

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO**

		<p>7. Utworzenie treningowych mieszkań chemicznych. 8. Umożliwienie spędzania wolnego czasu dzieciom niepełnosprawnym wspólnie z pełnosprawnymi rówieśnikami. 9. Zwiększenie liczby świetlic środowiskowych w tym integracyjnych.</p>	<p>6. Tworzenie warunków do powstawania nowych form opieki specjalistycznej. 7. Wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką osób niepełnosprawnych w ich działaniach na rzecz rehabilitacji i integracji społecznej. 8. Promocja nowatorskich programów wsparcia osób niepełnosprawnych. 9. Wspieranie rozwoju działalności wolontarijnej i współpraca w tym zakresie różnych instytucji i organizacji. 10. Pomoc merytoryczna, organizacyjna i finansowa dla podmiotów działających w ramach systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin. 11. Rozwój specjalistycznych usług w środowisku zamieszkania. 12. Utworzenie świetlic integracyjnych umożliwiających opiekę nad dziećmi niepełnosprawnymi w czasie wolnym od zajęć (wakacje).</p>
<p align="center">Cel strategiczny nr 6: Tworzenie warunków do zachowania samodzielności i niezależności osób niepełnosprawnych przez zniesienie barier architektonicznych i technicznych i transportowych w przestroni publicznej z uwzględnieniem komunikacji niewerbalnej.</p>			
Wydział budownictwa, drogownictwa, inwestycji	Środki samorządowe, środki unijne, budżet organizacji,	1. Wzrost liczby obiektów użyteczności publicznej dostępnych dla osób niepełnosprawnych i z różnymi dysfunkcjami, pozabawionych barier architektonicznych i technicznych.	1. Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych w obiektach użyteczności publicznej – egzekwowanie przepisów prawa budowlanego w

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO**

<p>Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego Organizacje pozarządowe</p>	<p>dotacje rządowe PFRON,</p>	<p>2. Zmniejszenie ilości osób pozostających w domu z powodu barier transportowych i komunikacyjnych. 3. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w przestroni publicznej i działalności lokalnej. 4. Transport publiczny wyposażony w pojazdy dostosowane do osób z różnymi deficytami. 5. Infrastruktura drogowa dostosowana i przyjazna osobom niepełnosprawnym. 6. Opracowany jednolity dla naszej społeczności lokalnej system komunikacji niewerbalnej. 7. Zwiększenie sposobów komunikacji z osobami niepełnosprawnymi w społeczności lokalnej.</p>	<p>zakresie budowania bez barier architektonicznych i technicznych w budynkach i mieszaniach osób niepełnosprawnych. 3. Zastosowanie różnych form oznakowania przejść i traktów drogowych, miejsc parkingowych. 4. Instalowanie wełbalnych systemów alarmowych i sygnalizacji dźwiękowej dla osób niepełnosprawnych w zorku. 5. Instalowanie wzualnych systemów alarmowych dla osób z niepełnosprawnością słuchu. 6. Znakowanie budynków piktogramami i znakami graficznymi umożliwiającymi osobom z niepełnosprawnością intelektualną orientację w środowisku. 7. Rozwój usług transportowych umożliwiających osobom niepełnosprawnym korzystanie ze specjalistycznych usług środowiskowych, w tym WTZ i SDS. 8. Umożliwienie osobom z różnymi dysfunkcjami korzystania ze środków transportu przysposobianych do ich potrzeb – modernizacja taboru. 9. Konsultowanie planów, inwestycji oraz infrastruktury drogowej z organizacjami zajmującymi się pomocą osobom niepełnosprawnym na etapie projektowania i celu stworzenia przestrzeni publicznej przyjaznej osobom z różnego rodzaju dysfunkcjami. 10. Przygotowanie społeczeństwa lokalnego do porozumiewania się z osobami niepełnosprawnymi nie mówiącymi w sposób werbalny.</p>
--	-----------------------------------	--	---

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO**

Cel strategiczny nr 7:			
Zapobieganie społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie wsparcia finansowego, pomocy specjalistycznej, psychologicznej, prawnej, mieszkaniowej.			
<p>1. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom niepełnosprawnym znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej.</p> <p>2. Zorganizowanie poradnictwa specjalistycznego, prawnego, psychologicznego, zawodowego, socjalnego dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.</p> <p>3. Zwiększenie samodzielności i aktywności osób niepełnosprawnych – organizowanie szkoleń, warsztatów i kursów.</p> <p>4. Tworzenie warunków do rozwoju sieci ośrodków wsparcia dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym i osób niepełnosprawnych.</p> <p>5. Organizowanie spotkań, konferencji z udziałem organizacji i instytucji działających w obszarze wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>6. Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących przyczyn niepełnosprawności, savoir vivre wobec osób niepełnosprawnych, praw osób z obniżoną funkcjonalnością.</p> <p>7. Tworzenie mieszkalnictwa wspomagane i chronionego na zasadach ekonomii społecznej.</p> <p>8. Udzielanie pomocy finansowej ze środków PFRON, środków krajowych i europejskich.</p> <p>9. Działania na rzecz likwidowania barier społecznych: cykliczne programy medialne</p>	<p>1. Zwiększenie aktywności rodzin i osób niepełnosprawnych na rzecz wyrównywania szans i przestrzegania praw.</p> <p>2. Wzmocnienie poczucia więzi ze środowiskiem lokalnym.</p> <p>3. Powstanie sieci ośrodków wsparcia, integracji i rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych i rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym, utworzonych przez różne podmioty i organizacje.</p> <p>4. Udział osób niepełnosprawnych i ich rodzin w spotkaniach, szkoleniach i konferencjach.</p> <p>5. Powstanie publikacji, audycji i informacji promujących dobre praktyki w rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin.</p> <p>6. Zwiększenie programów na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków krajowych i zagranicznych.</p> <p>7. Utworzenie katalogu programów, instytucji, funduszy i ofert na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>8. Zwiększenie oferty i dostępu do specjalistycznych usług psychologicznych, prawnych, doradczych.</p> <p>9. Utworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych.</p>	<p>Środki samorządowe, środki unijne, budżet organizacji, PFRON, dotacje rządowe</p>	<p>Wydziały Inwestycji w samorządach,</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe</p> <p>Spółdzielnie mieszkaniowe</p> <p>Samorządowe instytucje pomocy społecznej,</p> <p>parafie</p>

37

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ORAZ PRZESTRZEGANIA PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2013 – 2015 DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO**

Cel strategiczny nr 8:			
Podniesienie standardu świadczonych usług przez instytucje, organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych.			
<p>promujące dobre praktyki, publikacje i informatory.</p>			
<p>1. Wypracowanie współpracy jednostek działających na rzecz osób niepełnosprawnych zgodnie ze standardami w krajach Unii Europejskiej.</p> <p>2. Tworzenie warunków umożliwiających pracownikom placówek poznanie metod i narzędzi pracy w instytucjach pomocowych krajów Unii Europejskiej.</p> <p>3. Doskonalenie systemu współpracy pomiędzy samorządem i instytucjami oraz organizacjami w celu podwyższenia jakości świadczonych usług i promowania nowych rozwiązań.</p> <p>4. Modernizacja infrastruktury pomocowej.</p> <p>5. Szkolenia pracowników samorządowych, instytucji w zakresie komunikacji alternatywnej oraz podnoszenia umiejętności pracy z niepełnosprawnym klientem.</p> <p>6. Opracowanie i ujednoczenie procedur współpracy pomiędzy samorządami, zawiązywanie partnerstw w celu wspólnej realizacji zadań i programów.</p> <p>7. Stałe włączanie organizacji w realizację zadań samorządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.</p> <p>8. Stwarzanie warunków do działań grup</p>	<p>1. Zwiększenie zainteresowania społeczności lokalnej problemami osób niepełnosprawnych.</p> <p>2. Prowadzenie spójnej powiatowej polityki na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.</p> <p>3. Rozwój ofert działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych ze strony organizacji pozarządowych.</p> <p>4. Wzrost poziomu świadomości społecznej na temat praw, potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych.</p> <p>5. Powstanie lokalnych partnerstw i grup samopomocowych.</p> <p>6. Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego w grupie osób niepełnosprawnych.</p> <p>7. Wzrost aktywności władzy lokalnej, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych w podejmowaniu działań w zakresie przestrzegania praw i równego dostępu osób niepełnosprawnych do życia w środowisku lokalnym o ogólnokrajowym.</p>	<p>Środki samorządowe, środki unijne, budżet organizacji, PFRON, dotacje rządowe</p>	<p>Samorządowe instytucje i urzędy,</p> <p>Organizacje pozarządowe</p>

38

			<p>9. Wspieranie metoryczne, doradztwo oraz szkoly, parafie. w tym m.in. domy kultury, kluby, spoldzielnie, samopomocowych w oparciu o posiadane zasoby,</p> <p>zdobywanie srodkow finansowych na dzialania w zakresie integracji spolecznej.</p>
--	--	--	---

ZASTĘPCA DYREKTORA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
Agata Zedzian